

HERTOGPOST augustus 2012

Maandblad van de 's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging

24^e jaargang nummer 7

Geachte leden,

Hierbij nodigen wij u uit voor de bijeenkomst op donderdag 23 augustus a. s. in zaal 1 van sociaal cultureel centrum 'De Helftheuvel', Helftheuvelpassage 115, 5224 AC te 's-Hertogenbosch.

AANVANG 19.30 UUR.

ATTENTIE! *Bij de vorige Wilde Veiling in januari j. l. werd het zó laat, dat we ditmaal eens een half uur eerder gaan beginnen. (zie ook pagina 18)*

Agenda bijeenkomst 23 augustus 2012

1. Opening, verslag 28 juni j. l., ingekomen stukken en mededelingen

2. Wilde Veiling

3. Rondvraag
4. Sluiting

In deze Hertogpost o. m.:

- ❖ De terugkeer van jonkheer Alberic
- ❖ Een briefkaart van berkenbast
- ❖ De Blikvanger van Filafair
- ❖ Hoe week je zelfklevende postzegels af? (5)
- ❖ Het jaarboekje over 1969 vertelt
- ❖ Geen Stampke: hij neemt een zgn. sabbatjaar. Helaas moeten we het zolang zonder hem doen

Met frisse zin en goede moed gaan we in het nieuwe filatelistische seizoen van start met een **Wilde Veiling** op 23 augustus (**aanvang 19.30 uur!**), de 3^e **FILAFAIR** Postzegelbeurs op 14 & 15 september in de Maaspoorthal en (na het grote succes van vorig jaar) wederom een **Grote Najaarsveiling** op zaterdag 13 oktober a. s.

Het heeft tamelijk veel moeite gekost een geschikte datum voor de Grote Najaarsveiling te vinden waarop ook een geschikte ruimte beschikbaar was. Noteer alvast: **Zaterdag 13 oktober in scc De Biechten**, d. w. z. in dezelfde zaal waar op 23 februari j. l. de ledenbijeenkomst heeft plaatsgevonden.

VERSLAG VAN DE BIJENKOMST OP 28 JUNI 2012.

1. Opening, exact om 20.00 uur door de voorzitter: er zijn ruim 60 leden aanwezig: een mooi aantal, zeker als we het schitterende weer en de halve finale voetbal EK, tussen Duitsland en Italië, daarbij ook in ogenschouw nemen. Veel leden hebben zich afwezig gemeld in verband met hun vakantie: Hr. Schevelier, hr. Ausems, hr. Gerritsen, hr. Van Driel. De heer Voestermans is afwezig in verband met ziekte. Op het verslag van 24 mei zijn geen opmerkingen. De heer Smits uit Berghem neemt vanavond alsnog zijn zilveren speld in ontvangst vanwege 25-jaar lidmaatschap van onze vereniging. De voorzitter wijst ons nog allemaal op de derde Nationale Postzegelbeurs Filafair van vrijdag 14 en zaterdag 15 september a. s. Hierna stappen we over op de

2. Veiling van vanavond. Onze reguliere veilingmeester Anne van Driel is ditmaal afwezig. Vandaar dat de voorzitter vanavond als veilingmeester zal fungeren. Hij doet dat gedreven, behendig en vlot (tweede helft voetbal nog mogelijk??). Er wordt uitzonderlijk goed geboden, dus er worden ook veel kavels verkocht. De secretaris weet dit keer geen anekdotes uit de mond van de veilingmeester te noteren. Wellicht een record- veiling- tijd? Binnen een half uur zijn er 137 kavels 'afgeslagen'! Vervolgens luisteren we aandachtig en geïnteresseerd naar de

3. Lezing van Huber van Werkhoven over de 'Belgische vluchtelingen in Nederland tijdens de Eerste Wereldoorlog, 1914- 1918'. Huber geeft eerst een historische uiteenzetting van de feitelijke stand van zaken in die jaren: Nederland was neutraal, maar België vocht aan de kant van de geallieerden. Oorlog heeft zeer nare consequenties: vele gewone mensen moesten vluchten voor het geweld naar Nederland. Burgers komen in 'vluchtoorden' (men gebruikte liever het woord 'kampen' niet), soldaten in 'interneringskampen of militaire depots'. Uiteindelijk wordt duidelijk dat in oktober 1914 ruim 1 miljoen (!) Belgen in blinde paniek zijn gevlucht voor het extreme Duitse geweld naar dat neutrale Nederland. Dat gaf veel chaos bij de opvang; iets later trad wel wat normalisatie in. Er kwam ook opvang bij particulieren. 900.000 Belgen gingen binnen een paar maanden weer terug naar hun vaderland. Er bleven dus 100.000 mensen (waaronder veel

**'s-Hertogenbossche Filatelistenvereniging opgericht 8 oktober 1930
Inschrijving Kamer van Koophandel Oost-Brabant, nummer 40216509**

**Secretaris René Kok, Jacq Perkstraat 45, 5242 GA Rosmalen
telefoon 073 – 523 04 79 E-mail: secretaris@hertogpost.nl**

**Redacteur Hertogpost Huber van Werkhoven: tel. 073 – 613 24 38
E-mail: redactie@hertogpost.nl**

**ING rek.nr. 1 087 984 t.n.v. Filatelistenver. te 's-Hertogenbosch;
de jaarcontributie bedraagt € 32**

**Bibliothecaris tel. 073 – 657 02 29 E-mail: bibliotheek@hertogpost.nl
Website: www.hertogpost.nl E-mail: info@hertogpost.nl**

gezinnen van geïnterneerde soldaten) hier. Een drama was de 'elektrische afscheiding' tussen de beide landen. Bij vluchtelingen werden veel mensen geëlectrocuteerd. Slechts een handjevol soldaten slaagde er in het front (de loopgraven) weer te bereiken. Vanzelfsprekend moesten de geïnterneerde soldaten zichzelf een beetje bezighouden en werd er druk gecorrespondeerd. Zij gingen bijvoorbeeld postzegels verzamelen. Deze soldaten genoten portvrijdom. Huber laat ons door middel van vele mooie en unieke poststukken zien, wat zich allemaal afspeelde in die jaren. Eerst door mooie plaatjes op kaarten uit die tijd, daarna ook door veel bijzondere stempels en zegels: voorwaar een zeer bijzondere en interessante lezing!

4. De verloting en het gratis kavel houden we van de voorzitter nog te goed voor een volgende keer. Van de

5. Rondvraag wordt geen gebruik gemaakt, zodat de voorzitter kan overgaan tot de

6. Sluiting, niet dan nadat hij een ieder eerst nog een fijne vakantie heeft toegewenst.

René Kok, secretaris.

MEDEDELINGEN VAN HET SECRETARIAAT

De **volgende bijeenkomst** van de vereniging is op donderdag 27 september. U kunt rekenen op een heel bijzondere lezing waarbij een bijzondere, waardevolle prijs is te winnen...

De **volgende Postzegelinstituif/ruilbeurs** van de vereniging is op zaterdag 8 september. De kavels die op 27 september worden geveild liggen ter inzage.

3° FILAFAIR: Maaspoorthal **14 & 15 september** a.s. Zie pag. 10 en 11.

Pzh West Brabant

---

*Prins Bernhardstraat 13
4793 CT Fijnaart*

*Tel.nr. 0168-462641
E-mail: pzhwestbrabant@home.nl*

RUIME SORTERING POSTZEGELS VAN VEEL EUROPESE LANDEN
(o. a. gespecialiseerd in Nederland, Duitsland, Zwitserland en Frankrijk)
OOK EEN UITGEBREIDE STOCK VAN O. A. AUSTRALIË

Op de donderdagse verenigingsavonden ben ik altijd aanwezig.

Indien u geïnteresseerd bent in een bepaald gebied kunt u mij dit laten weten. Ik breng dan het gevraagde voor u mee.

Ook altijd een ruime keuze in 5-centsboeken. Tevens behandeling van mancolijsten.

Opruiming!!!

Dat lastige woord moet u toch ook als verzamelaar bekend in de oren klinken. U kunt wellicht in de komende tijd het aangename met het nuttige verenigen.

Bent u van plan om in de komende weken uw postzegelverzameling 'wat op te schonen', dan bestaat de mogelijkheid om uw overvloedige/ op te ruimen zegels uit uw collectie te schchenken aan uw vereniging.

Daar maakt u uw vereniging blij mee, misschien ook wel uw huisgenoten, maar zeker ook onze leden. Want die kunnen op onze grote najaarsveiling op zaterdag 13 oktober 2012 in scc De Biechten weer hun slag slaan, door goedkoop hun verzameling uit te breiden en/ of aan te vullen. En daarmee dragen zij dan ook weer bij aan een financieel gezonde vereniging.

Wij wachten uw berichtje / telefoontje af.

Bij voorbaat dank!

René Kok, secretaris.

HET JAARBOEKJE OVER 1969 VERTELT

In het jaarboekje staat geen enkel bericht over de afdeling Veilingen. De afdeling Verkoop heet vanaf dit jaar Rondzenddienst.

Vergaderingen nog altijd in Vught. Het bezoek loopt terug. Het bestuur zoekt daarom naar huisvesting in 's-Hertogenbosch. [dit zoeken duurt twintig jaren, tot in 1988!]

Rondzendingen problematisch wegens ziekte van de financieel administrateur J. Sterkenburg.

De afdeling Jeugd verhuist in mei van het Jeugdhuis De Citadel naar het parochiehuis aan de Kempenlandstraat. Twintig jeugdleden behalen het Jeugddiploma A; voor het Jeugddiploma B slagen vier leden.

Het eerste van een reeks verenigingsbladen van de afdeling Jeugd komt in augustus 1969 uit. De naam is Postzegelnieuws.

De Afdeling Jeugd organiseert de 8ste Nationale Postzegeljeugdtentoonstelling, in het Casino.

Marten Tilstra

DE TERUGKEER VAN JHR. ALBERIC NAAR HEESWIJK

door Huber van Werkhoven

In hetzelfde jaar 1890 waarin Henri de Jongh de briefkaart ontving die onthulde dat deze Bossche manufacturenhandelaar een vooraanstaande filatelist is geweest (Hertogpost juni 2012), bereikte jonkheer Alberic van den Bogaerde (1829-1895) een briefkaart (afb. 1) die eveneens leerzaam is. Zij het op een heel andere manier.

Trouwe lezers van Hertogpost weten dat ik geen gelegenheid voorbij laat gaan om te vertellen over de veelbewogen avonturen van de familie Van den Bogaerde. Deze uit Straatsburg afkomstige briefkaart is een prachtige aanleiding om weer eens een boekje open te doen.

Afb. 1: Briefkaart van Straatsburg 3 Oktober 1890, via Oisterwijk naar Heeswijk.

Na de Frans-Duitse oorlog van 1870/71 was Straatsburg tot 1918 (toen eindigde namelijk alweer een oorlog, zij het met tegenovergesteld resultaat) hoofdstad van het 'Reichsland' Elzas-Lotharingen. Daarom een kaart van de Reichspost en niet van de République française.

De kaart was gericht aan Jhr. Alberich van den Bogaerde van Moergestel. Ze was in eerste instantie verstuurd naar kasteel Nemelaer bij Oisterwijk. Als jongeman had jonkheer Alberich dat kasteel samen met de nabijgelegen Heerlijkheid Moergestel cadeau gekregen van zijn vader, baron André van den

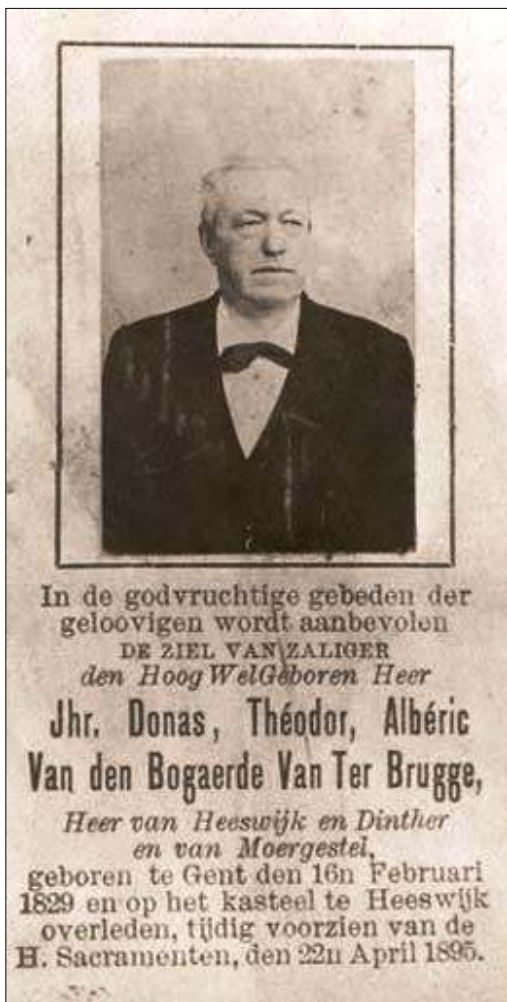
Afb. 2: Kasteel Heeswijk ca. 1890.

Bogaerde, die gouverneur van Brabant was van 1830 tot 1842. De Heerlijkheid Moergestel was bedoeld als jachtgebied voor Alberic. Diens favoriete tijdverdrijf was namelijk de jacht. Zijn oudere broer Louis noemde hem zelfs 'een ware Nimrod'. (*Zoals u wellicht weet was de Bijbelse koning Nimrod degene die de Toren van Babel liet bouwen. Zijn naam betekent 'grote jager'.*)

In kasteel Nemelaer woonde zoonlief bijna 40 jaar, samen met zijn huishoudster Koosje, met wie hij op zijn sterfbed ten slotte in het huwelijk is getreden.

Alberic was een typische landedelman, wat je noemt een levensgenieter. Maar zijn broer Louis had een heel andere aard. Louis woonde als verstokte vrijgezel in het vaderlijk kasteel Heeswijk (afb. 2). Daar beheerde hij de enorme kunstverzameling die zijn vader had aangelegd, en breidde deze uit. De laatste periode van zijn leven was een zware beproeving. Hij raakte blind, werd depressief en keerde zich af van de wereld. Louis sloot zich op in zijn appartement in de Noord-Oost vleugel. Zelfs voor zijn maaltijden hoefde hij geen contact met mensen. Door middel van een ingenieus draaikast systeem kwam zijn eten vanuit de keuken via een lift naar zijn kamer. Op 11 juni 1890 stierf jonkheer Louis op 64-jarige leeftijd aan een beroerte.

Alberic en Koosje namen na de begrafenis hun intrek op kasteel Heeswijk, al was het alleen voor het beheer van de kunstcollectie, en verlieten Nemelaer als hun vaste verblijfplaats.

Afb. 3: Bidprentje van jhr. Alberic.

Het nieuws van hun verhuizing had de Straatsburgse kaartschrijver in oktober 1890 kennelijk nog niet bereikt. Daags na de verzending werd de kaart op 4 oktober daarom afgestempeld in Oisterwijk. Daar schreef men ook de nieuwe bestemming: Kasteel Heeswijk. En al de volgende dag kon de kaart worden afgestempeld op het postkantoor van Heeswijk.

Alberic was zijn oude liefde voor de jacht nog niet kwijtgeraakt. Want de tekst van de kaart bevestigt de koop van een partij wapenen, voor maar liefst 900 Mark. De schrijver verzocht hem het bedrag zo spoedig mogelijk op te sturen, zodat hij de eigenaren kon betalen.

Jhr. Donas Theodore Alberic van den Bogaerde van Terbrugge – zo luidde zijn officiële naam – had een bepaald niet warme verstandhouding met zijn officiële erfgenamen, de nakomelingen van zijn oudste broer Amedée. Hij liet bij zijn dood in 1895 (afb. 3) een geruchtmakend testament na. Weliswaar kon hij daarmee niet voorkomen dat rond 1900 tegen zijn wil de kunstverzameling, het levenswerk van de jonkers en hun vader, te gelde werd gemaakt (opbrengst: f 600.000, een voor die tijd reusachtige som gelds). Hij bereikte echter wel dat het kasteel niet mocht worden bewoond tot het jongste kleinkind van Amedée tachtig jaar zou zijn geworden. Dat duurde tot 1963!

Zolang het gebouw leeg stond, moest er intussen wel iemand zorgen voor toezicht en kleine reparaties. Die iemand werd Hannes de Visser, samen met het keukenmeisje Dirkje met wie hij trouwde. Hannes kreeg vijf zonen. Zoon Jan volgde hem op als slotbewaarder (afb. 4). Een tweede zoon, Bas de Visser, werd gemeentesecretaris van Veghel, een functie die hij 42 jaar heeft uitgeoefend. Maria D. de Visser, de dochter van Bas, was zo vriendelijk om mij de briefkaart uit 1890, waarmee het verhaal is begonnen, ten geschenke te geven. Nogmaals hartelijk dank daarvoor!

Afb. 4: De slotbewaarders Hannes, Dirkje en Jan de Visser in 1937 (coll. BHIC).

3e FILAFAIR VERLOOT GRATIS POSTZEGELBLIKKEN

Tijdens de komende 3e Filafair op 14 en 15 september a. s. zullen onder de betalende bezoekers 222 blikken vol met postzegels worden verloot. Hiervoor kunnen bezoekers zich tot 10 september aanmelden via de website www.filafair.nl, of via de coupon op de volgende pagina.

Filafair

blikwanger!

Dus haast u met aanmelden, want het is zolang de voorraad strekt. Op = op! Vanaf 10 september 2012 worden op de website www.filafair.nl de winnaars bekendgemaakt. Men kan de prijs alleen in ontvangst nemen tijdens de beursdagen. Opsturen is niet mogelijk.

Tijdens Filafair zijn handelaren uit binnen- en buitenland aanwezig in de Maaspoort Sports & Events. Post.NL komt met speciale beursvelletjes en een gelegenheidsstempel. Ook geeft Filafair zelf persoonlijke postzegels uit met het thema 'Bossche Beelden'. Verder nemen gespecialiseerde verenigingen als de Plaatfout, Persoonlijke Postzegel Verzamelaars en Jeugd Filatelie Nederland deel.

Ook de 's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging is aanwezig met een eigen informatiestand, evenals meerdere regionale algemene verenigingen.

Verder zijn er stands van DAVO en Importa met tal van filatelistische accessoires in de aanbieding.

Onder de sponsors mogen wij begroeten de Stichting GSE Filatelie, een samenwerkingsverband van POST.NL, NVPH en de KNBF, die met een financiële bijdrage de activiteiten van Stichting Hertogpost ondersteunen.

Er is voor elke bezoeker gelegenheid om rond te neuzen in een grote postzegelberg met 10 EURO-centzegels, brieven, FDC's en postwaardenstukken. Bij alle verkoopstands is voldoende zitgelegenheid aanwezig zijn. De handelarenstands zijn ruim ingericht waardoor alles zeer overzichtelijk en ruimtelijk overkomt. Zij hebben een grote verscheidenheid aan postzegels, poststukken, stempels, postgeschiedenis, postwaardenstukken en filatelische artikelen.

De entreprijs bedraagt € 3,00 per volwassenen per dag.

Jeugdige verzamelaars tot 18 jaar mogen gratis naar binnen.

Op vertoon van de KNBF Bondspas ontvangt men geen korting maar wel een serie attentiepostzegels. Daarnaast ontvangt elke betalende bezoeker een gratis postfrisse 'Bossche Persoonlijke Postzegel' voor de verzameling.

Jeugdige verzamelaars ontvangen een serie attentiezegels.

Er is ruimschoots gratis parkeergelegenheid aanwezig.

Al met al zeker de moeite waard om de 3e Filafair te bezoeken!

3e FILAFAIR... 2012

3e Nationale postzegelbeurs in Maaspoort Sports & Events

op vrijdag 14 & 15 september 2012.

Openingstijden voor publiek:

vrijdag van 10.00 tot 17.00 en op zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur.

Ja, ik doe mee met de verloting van gratis postzegelblikken tijdens

FILAFAIR... 14 & 15 SEPTEMBER 2012

Naam:

Adres:

Postcode & Woonplaats:

Email:

Deze coupon invullen en opsturen naar

**Stichting Hertogpost-Filafair, Commissaris van Voorst tot Voorstlaan 7,
5224 CN 's-Hertogenbosch.**

www.filafair.nl

NIEUWTJESDIENST

Beste leden,

De Nieuwtjesdienst is begonnen met het controleren van de lopende abonnementen. Tot nu toe hebben wij een aantal leden aangeschreven en hen verzocht om het toegestuurd formulier met informatie over hun abonnementen te controleren, eventuele wijzigingen aan te brengen en retour te sturen. Helaas is er weinig respons.

U wordt vriendelijk verzocht aan deze inventarisatie mee te werken.

Dus: wanneer u een dergelijke brief ontvangt?

Gewoon even controleren en terugsturen!

Bent u het niet eens met de gegevens van uw abonnementen en u geeft dit niet door, dan blijven de abonnementen gehandhaafd tot opzegging en zijn de kosten altijd voor u.

Frans Luijer.

-o-o-o-

Aanbieding Supplementen

met leuke korting!

DAVO Suppl. Themaboeken Ned. 2006 LX nr. 1	30% korting
DAVO Suppl. Themaboeken Ned. 2006 LX nr. 3	30% korting
Importa Juweelalbum Suppl. Ned. 2005	30% korting
Importa Juweelalbum Suppl. Ned. 2006	30% korting
Importa Sk-album Suppl. Ned. 2010	20% korting
DAVO Suppl. Duitsland SL-album 2011	20% korting

Kijk uw albums na op manco's!

Nederlandse zegels met leuke korting.

Kom kijken in de winkel

**Donderdags bij de ledenvergadering
en zaterdag bij de postzegelinstituif.**

MAG IK MIJ EVEN VOORSTELLEN?

In het julinumnummer van 'Thema', het tijdschrift voor Thematische Filatelie van de NVTF, stond een pagina met allerlei informatie over de Dag van de JeugdFilatelie in Purmerend op 21 april van dit jaar. Daar kwamen we het volgende verhaal tegen over een van onze 'Hertogkids' die er met veel succes heeft meegedaan.

Ik heet Marjolein van Kappel. Ik ben 13 jaar en zit in klas 2 van het gymnasium. Het is de eerste keer dat ik de Dag van de JeugdFilatelie bezoek. Het bevalt mij uitstekend. Ik verzamel nu ongeveer twee jaar postzegels en ben lid van de Bossche Jeugdvereniging.

Mijn vader verzamelt ook postzegels.

Ik heb veel geleerd van de jeugdleiders van onze club. Van hun krijg ik ook zegels en andere filatelistische materialen. Ik heb het filatelistisch paspoort gehaald. Heel veel vragen, maar wel leuk om te doen!

Ik verzamel rozen en ook Nieuw-Zeeland. Dat land heeft prachtige postzegels.

Hier in Purmerend heb ik meegedaan aan de Filamarathon met als thema: 'Vakantie'. Ik won met mijn inzending de eerste prijs voor de groep van 13 jaar en ouder. Erg Leuk!

Nee, ik heb geen vriendjes of vriendinnen die ook postzegels verzamelen. Ik praat op school eigenlijk nooit over mijn verzameling, maar dat doe ik ook niet over mijn andere hobby's: gitaar spelen, zingen en tekenen.

WAT VERTELT DIT POSTSTUK?

door Frits Schreurs

Behalve postzegels, verzamel ik ook poststukken. Een zeer breed verzamelgebied. Ik heb dit brede terrein beperkt tot postkaarten Deutsches Reich en poststukken van de Eerste Wereldoorlog. Van tijd tot tijd kom je iets bijzonders tegen waardoor je nieuwsgierigheid wordt geprikkeld. Zoals onderstaand voorbeeld.

Berkenschors gebruikt als Feldpostkarte.

De van berkenschors(!) vervaardigde Duitse Veldpostkaart is verzonden op 30 januari 1915 van Craonne naar Dresden. Het adres heeft de toen gebruikelijke volgorde: geadresseerde, plaats, wijk, straat.

Vanuit welke plaats is deze kaart verzonden? Wat is de eerste letter van deze plaatsnaam? Na verschillende letters geprobeerd te hebben bleek het Craonne te zijn. Craonne is een dorp in het arrondissement Laon, departement Aisne in Noord Frankrijk, met heden ten dage zo'n 70 inwoners.

Wat is de reden dat er Duitse troepen gelegerd waren in 1915?

Het dorp blijkt door zijn strategische ligging een lange oorlogsgeschiedenis te hebben. Het dorp ligt op een hoogte van 100 meter aan de voet van het 180 meter hoge Plateau de Californie. Het had een eeuwenoude kerk (12^e eeuw). In 1914 werd het door de Duitsers veroverd en geëvacueerd. Craonne was toen een dorp met meer dan 300 huizen en meer dan 600 inwoners. In april/mei 1917 werd wat nog was overgebleven, door Franse artillerie volledig verwoest.

Na de oorlog werd het verboden gebied. In 1927 kwam er een oorlogsmemorial. Craonne is een belangrijke bezienswaardigheid voor geïnteresseerden in de Eerste Wereldoorlog. Maar ook voor mensen die de veldslagen van Napoleon volgen. In maart 1814 vond er namelijk een belangrijke slag plaats tussen Franse en Russische troepen.

Kijkend naar de datum - begin 1915, kort na het begin van WOI - vroeg ik mij af waarom schors gebruiken? De Duitsers hadden nog geen gebrek aan grondstoffen. Ik heb veel 'Feldpostkarten' uit die tijd. Maar van slechte papierkwaliteit of schaarste aan het front geen enkel teken. Dus houd ik het er maar op dat de afzender Bruno dit heeft gedaan om de tijd te doden, nu bijna 100 jaar geleden. Hij heeft toen niet geweten dat de slag in 1917 voor altijd is vastgelegd in een lied 'La chanson de Craonne', in vele versies op YouTube te vinden met beelden van het front 1914-1918.

*Adieu la vie, adieu l'amour,
Adieu toutes les femmes.
C'est bien fini, c'est pour toujours,
De cette guerre infâme.
C'est à Craonne, sur le plateau,
Qu'on doit laisser sa peau
Car nous sommes tous condamnés
C'est nous les sacrifiés !*

HOE WEEK JE ZELFKLEVENDE POSTZEGELS AF? (5)

door Marten Tilstra

Posterijen, drukkerijen, lijmfabrikanten, papiermakers in binnen- en buitenland, verzamelaars en leden van de Nederlandse Academie voor Filatelie (NAF), help!

Daan van Os beschrijft in Hertogpost april 2012 het afweken van een paar Nederlandse probleemgevallen met de te krachtige lijmlaag van veel zelfklevers. Geldt dit ook voor zelfklevers uit andere landen?

Ik herken het probleem bij emissies van Australische zelfklevers die na 2004 zijn uitgegeven. De buitenste papierlaag van de Australische probleemzegel wordt na afweken in water ernstig beschadigd omdat de lijmlaag niet loslaat en het papier van de zegel meetrekt; zegel waardeloos.

Daan van Os beschrijft in het aprilnummer een zeer tijdrovende methode om de lijmlaag fatsoenlijk van de papierlaag te scheiden. Hoeveel uren arbeid kost het om honderd of honderden zegels zo te behandelen? Is stoppen met verzamelen na een bepaald jaar van uitgifte een aantrekkelijker optie?

Zijn er andere landen die zulke enge zelfklevers uitbrengen?

Het is bekend dat drukkerij Enschedé ook Australische zegels levert. Engelse drukkerijen drukken Nederlandse zegels. Veel papier van de Nederlandse en Australische zegels komt uit Engeland. Kortom, met al die kruisbestuiving kan het probleem wereldwijd verspreid zijn of worden. Herkent de verzamelaar van Engeland of een ander land dit probleem?

Bovenstaand kwestie heeft geen direct verband met een tweede klacht over te forse lijmkracht. Na het zien van vier uitgeknipte vakjes in rondzendboekje 1696 - een boekje met dubbeltjeszegels Australië - herinner ik mij m'n in 2011 bij de Rondzenddienst gemelde ervaring dat inzenders in 2011 uiterst krachtig lijmende plakkers zijn gaan gebruiken. Zo krachtig dat een zegel bij het uitnemen ernstig beschadigd raakte.

Er circuleren in 2012 steeds meer rondzendboekjes waarin deze uiterst krachtig lijmende en oersterke plakkers worden gebruikt. Na het verwijderen van zo'n zegel is er heel vaak een zwaar beschadigde zegel ontstaan, een met een deels weggerukte laag papier. Ook blijft de achterzijde van de postzegel soms rondom dit type plakker aan het boekje vastkleven!

En nu dat rondzendboekje nummer 1696 met die vier uitgeknipte vakjes en het door een controleur bijgeschreven commentaar 'Niet uitknippen'. Waarom wordt deze nieuwe methode van uitnemen toegepast? Het toeval wil dat het

stempelnummer van de uitnemer wordt herkend. En Ab de Bruin bevestigt mijn ervaringen met de te krachtige plakkers. Uitknippen dus, en het geheel afweken. Zo'n zegel niet kopen is natuurlijk ook een oplossing.

Inbrenger van nieuwe rondzendboekjes: 'Gebruik die krachtige plakkers niet meer als u op termijn nog zegels wilt verkopen.'

Posterijen, papiermakers, lijmfabrikanten, drukkerijen en plakkerfabrikanten - in binnen- en buitenland - doe hier iets aan! Houdt voortaan rekening met filatelisten door de lijmlaag en/of papersoort aan te passen. Biedt de verzamelaar een oplossing voor al uw eerder uitgegeven emissies.

Filatelisten, leden van de NAF, help!

Marten Tilstra

[Het hier en al eerder beschreven probleem van vernielende lijmsorten is iets anders dan het na 10 à 15 jaar verouderen en verbrokkelen van de lijmlaag, zoals beschreven in het maart- en meinummer 2012 van Hertogpost.]

-o-o-o-

NIEUWE EMISSIES

10 september:
24 september:

Carré 125 jaar: vel met 10 verschillende postzegels
Stedelijk Museum Amsterdam: vel met 10 verschillende postzegels

Ieder lid van de vereniging kan kavels aanbieden voor de Wilde Veiling.

- De aanbieder koopt ad 20 cent per kavel twee identieke nummerstickers.
- De aanbieder dient zelf bij te houden welke van zijn of haar kavels zijn verkocht.
- De inzet van de kavels is 50 cent. Per bod is de verhoging eveneens 50 cent.
- Er wordt geen provisie berekend.
- De aanbieder houdt zijn kavels bij zich totdat hij aanwijzing krijgt waar hij zijn kavels ter inzage kan inleveren.
- De veiling gaat in blokken van 100 kavels.
- Het aantal kavels is (in principe) onbeperkt.
- **Met dien verstande dat elke aanbieder per blok van 100 kavels ten hoogste 25 kavels kan inbrengen.**
- Gedurende de pauzes tussen de blokken kunnen de kavels van het nieuwe blok worden bezichtigd.
- Nadat alle blokken zijn geveild,
  - rekenen kopers de gekochte kavels af en halen deze op
  - halen aanbieders de niet verkochte kavels weer op tegen inlevering van de betreffende nummersticker
  - wordt afgerekend met de aanbieders.
- Kavels kunnen alleen worden ingeleverd tijdens de avond-bijeenkomst zelf.

Let op: de bijeenkomst op 23 augustus begint, anders dan anders, reeds om 19.30 uur.

Dringend verzoek aan de verkopers de kavels in te leveren vóór 19.00 uur, zodat op tijd en met opgeruimde tafels de verkoop kan beginnen.

**DE VERKOOP VAN NUMMERSTICKERS ZAL
DAAROM STOPPEN OM 19.00 UUR.**

-o-o-o-

POSTSTUK VAN DE MAAND

Busrechtkaartje met hoge waardes Kon. Wilhelmina type 'Konijnenburg'

Rotterdam, 12 december 1946. Busrechtkaartje voor het afhalen van post op het postkantoor Rotterdam gedurende het gehele jaar 1947. Het tarief voor de '8 grootste kantoren'* bedroeg van 1.11.1946 tot 1.10.1969 5,00 gulden per kwartaal, 20,00 gulden per jaar.

Vanaf 8 juli 1931 was het mogelijk (een gedeelte van) het busrecht te voldoen met toeslagzegels. Uiteraard moest men dan ook de toeslag betalen. Als 'tegenprestatie' mocht men dan de gestempelde toeslagzegels behouden. Deze werden los bijgeleverd, dus niet op het kaartje geplakt. Hier is 5,00 gulden voldaan met kinderzegels (zie de geschreven tekst op het rechtergedeelte).

Van deze manier om het busrecht te voldoen zijn slechts enkele exemplaren bekend.

D. v. d. L.

* Amsterdam, Arnhem, Den Haag, Groningen, Haarlem, Nijmegen, Rotterdam, Utrecht.

Je ziet steeds meer in postzegels

De prestigeboekjes van PostNL zijn zeer gewild en dat is terecht! De boekjes zijn kunstwerkjes op zich. In deze met liefde samengestelde boekjes vindt u niet alleen de postzegels van een bepaalde uitgifte, het boekje vertelt ook een beknopt verhaal over het onderwerp

van de postzegels. De boekjes zijn met zorg vormgegeven door een professioneel ontwerper en bevatten unieke beelden. Per jaar verschijnen er vijf prestigeboekjes.

U bestelt de prestigeboekjes gemakkelijk via uw eigen postzegelvereniging.

